

Obsah a výpočet indikátoru

Nárok na bezplatné školní obědy je stanoven pro každého jednotlivého žáka ve vzdělávacím systému až do konce povinné účasti na vzdělávání (aktuálně do 18 let), pokud je žákem řádného denního studia. Kritéria pro tento nárok se periodicky mění, ale obecně má tento indikátor podchytit rodiny žijící v nejvíce znevýhodněných podmínkách. V současné době má nárok na bezplatný školní oběd žák, který splňuje alespoň jedno z následujících kritérií (viz <https://www.gov.uk/apply-free-school-meals>):

- domácnost žáka (tj. jeho rodiče) nebo samotný žák je příjemcem nově zaváděné sociální dávky *Universal Credit*, která postupně nahradí většinu sociálních dávek pro osoby v produktivním věku;
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem podpory k příjmu (*Income Support*);
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem příspěvku pro nezaměstnané závislého na výši příjmu (*Income-based Jobseeker's Allowance*);
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem zaměstnaneckého a podpůrného příspěvku závislého na výši příjmu (*Income-based Employment and Support Allowance*);
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem podpory pro žadatele o azyl;
- domácnost žáka je příjemcem určitých prvků státní důchodové podpory (*State Pension Credit*);
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem daňového kreditu pro osoby s dětmi (*Child Tax Credit*);
- domácnost žáka nebo samotný žák je příjemcem navazujícího daňového kreditu pro pracující (*Working Tax Credit Run-On*, doplňková platba jdoucí nad rámec *Working Tax Credit*).

Kromě splnění těchto kritérií musí žákovi rodiče také ohlásit škole, že mají nárok na získání školních obědů zdarma, aby jejich dítě mohlo ve škole skutečně dostávat bezplatné obědy a aby byla tato skutečnost zaznamenána při sčítání škol. Zavedený název indikátoru „nárok na bezplatné školní obědy“ se proto může jevit jako poněkud zavádějící, protože ve skutečnosti neměří vzniklý nárok, ale ohlášený a přiznaný nárok.

Pokud jde o měření nároku na bezplatné školní obědy, existují tři verze tohoto indikátoru:

1. Aktuální nárok na bezplatné školní obědy, který udává, zda má žák nárok v aktuálně probíhajícím trimestru.
2. Nárok kdykoli za posledních šest let (*Ever-6 eligibility*), který udává, zda měl žák nárok na bezplatné školní obědy v jakémkoli okamžiku během předchozích šesti let. Tato hodnota se počítá z Národní databáze žáků a jedná se o **měřítko, které vláda aktuálně používá jako hlavní indikátor znevýhodnění ve školském systému.**
3. Počet let nároku na bezplatné školní obědy, který se snadno vypočítá z Národní databáze žáků. Výzkum, který financoval Fisher Family Trust (Treadaway, 2014), ukazuje, že vztah mezi roky nároku na FSM a vzdělávacími výsledky nemusí být vždy lineární, a tedy toto měřítko může představovat jemnější indikátor.

Postup sběru dat

Data týkající se nároku na bezplatné školní obědy jsou získávána od škol a zaznamenávána a uchovávána v Národní databázi žáků (viz část 2.2).

